

Advent első vasárnapja

A Szlovák Püspökkari Konferencia pásztorlevele

Kedves Testvéreink!

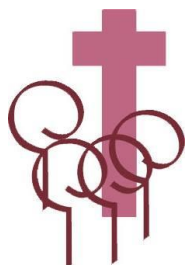
Szeretettel köszöntünk benneteket és szólni kívánunk hozzátok advent első vasárnapján, az új egyházi év kezdetén. Advent a karácsonyi előkészület ideje. Abban a reményben várakozunk, hogy találkozhatunk Jézus Krisztussal. Ezért örvendünk és kellőképpen készülünk. Minél tökéletesebb lesz a készülődésünk, annál jobban gazdagodhatunk a vele való találkozásból.

A mai liturgikus szövegek az Úr Jézus nagy értékű ajándékára irányítják a figyelmünket: a megváltásra, amelyet az egész világ számára hozott. A megváltás megszabadít a rossztól; a megváltás tiszta lelkiismeret, amelyet eltölt az Isten békéje; a megváltás új élet Istennel. Ha körülöttünk bármilyen nagy is lesz a rossz sötétsége, „emeljük fel fejünket, mert elérkezett megváltásunk ideje” (vö. Lk 21,28).

Advent ideje egyúttal megmutatja egész életünket, amely előkészület az Istennel való találkozásra az örökkévalóságban. Hiszen arra lettünk teremtvé, hogy egyszer majd találkozzunk az Úrral „színről színre” (vö. 1 Kor 13,12). Így bár az advent ideje aktuális liturgikus impulzus az Istennel való találkozásra, előkészületünk egy egész életre szóló feladat, amelyet a liturgikus év többi részében is teljesíteni kell. Ebben segítenek bennünket az istentiszteletek, legfőképpen a szentmise liturgiája.

Ezzel függ össze ennek a pásztorlevélnek a célja is, amelyben meg akarjuk magyarázni az új Római misekönyv fordítását is: ezt 2022. január 1-től fogjuk használni. Amint ismeretes, a Római misszálé a Szentírás után a legfontosabb liturgikus könyv, mert a szentmise szövegeit tartalmazza. Éppen a szentmisében, amely Urunk áldozatának a megjelenítése, jön létre az Eucharisztia – a Legszentebb Oltáriszentség. Ezért a szentmisét és annak liturgikus szövegeit minden felett becsüljük. Az új misekönyvben több változást is találunk: a legszembeűnőbb az átváltoztatás szavainak a változása. Nézzük meg ennek az okát.

Az elmúlt század hatvanas éveiben, amikor a Római misekönyv először jelent meg élő nyelveken, volt egy olyan meggyőződés, hogy annak szövegeit nem szó szerint kell fordítani, hanem egyfajta magyarázatként. Így aztán a kehely feletti átváltoztatás szavaiban, a „pro multis” kifejezést, ami „sokakért” jelent, „mindenkiért”-re fordították. „Ez az én vérem kelyhe, mely értetek és mindenkiért kiontatik a bűnök bocsánatára”. Az új fordítás a magyar misekönyvben már több éve így használja a szöveget: „Ez az én vérem kelyhe, mely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára”. Ez a fordítás közelebb áll az eredeti szöveghez. Amikor az utolsó vacsorán az Úr Jézus a „sokakért” kifejezést használja, utal az Isten szolgájáról szóló, Izajás próféta könyvében olvasható prófécia

beteljesedésére (vö. Iz 53,11). Izajás megjövendölte, hogy Isten szolgálja „sokakat megigazultakká tesz”, és „sokak gonoszságait magára vállalja”. A Szentírás azután több más helyen is biztosít bennünket arról, hogy Jézus Krisztus megváltói áldozatát az egész emberiségért vállalta.

Így például a Rómaiakhoz írt levélben azt olvashatjuk, hogy Isten „a saját Fiát sem kímélte, hanem mindnyájunkért áldozatul adta” (Róm 8,32). Hasonlóképpen a Korintusiakhoz írt második levélben az áll, hogy „egy mindenkiért meghalt” (vö. 2Kor 5,14). A Timóteushoz írt levélben Szent Pál hozzáfűzi, hogy Krisztus „váltságul adta magát mindenkiért” (Tim 2,6). Az Egyház ezt mindenkor vallotta. Az interpretációs fordítás miatt, amely a 20. század második felében terjedt el, az átváltoztatás szavait több nyelven is – köztünk a miénkben is – a „sokakért” kifejezést a „mindenkiért” szóval fordították.

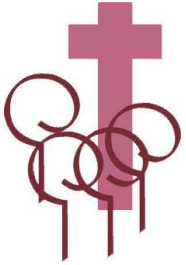
A 21. század elején azonban abbamaradtak a magyarázat-fordítások. Az Egyház ugyanis tudatosította, hogy fontosabb a bibliai eredetihez való ragaszkodás. A „sokakért” kifejezés, amelyet az Úr Jézus is használt az Utolsó vacsorán, és amelyet a latin Missáléban is megtalálhatunk, közelebb visz minket az Eucharisztia mély titkához, mint a magyarázó „mindenkiért” kifejezés (vö. az Istentiszteleti és Szentségi Fegyelmi Kongregáció 2001.III.28-án megjelent instrukciója).

XVI. Benedek pápa 2012-ben egy levelet bocsátott ki, amelyben azt szorgalmazta, hogy a hívek készüljenek fel arra, hogy az átváltoztatás szavaiban ismét a „sokakért” kifejezést fogjuk használni. Ez nem egy hittétel megváltoztatását, vagy az átváltoztatás szövegének pontosítását jelenti. Csak a bibliai- és az eredeti liturgikus szöveghez való visszatérés ez. Természetesen továbbra is hiszünk és valljuk, hogy az Úr Jézus az egész világért halt meg.

Ha ez a tény ennyire világos, miért kellett az átváltoztatás szövegét megváltoztatni? Az Egyház a jelenlegi ismeretek alapján egyre hűségesebb akar lenni az Jézus szavaihoz. A Szentírás szó szerinti fordításával, tehát magyarázatok betoldását mellőzve, még ha azok helyesek is, ki akarja emelni az eredetihez való hűséget és tiszteletet. A szövegek magyarázatát a katekézisben kell megtartani, nem pedig a fordításban. Ez tehát a fő ok.

Azt is meg kell említeni, hogy az átváltoztatás szavaiban szerepel még a „mert” szó is, mivel – ahogy erről már fentebb szó esett – ez a latin „enim” kifejezés fordítása. Természetesen a misekönyv új fordításában még néhány más változtatásra, pontosításra is sor került. Ezekkel folyamatosan kell megismerkedni a plébániák szintjén. Ennek érdekében a Szlovák Püspöki Konferencia Liturgikus Bizottsága mindenki számára elérhetővé tette a szentmise katekézisének elektronikus verzióját, amely a „liturgia.kbs.sk” internetes honlapon található meg.

Kedves testvéreink, a Római misekönyv ezen utolsó tökéletesítéséből is látható a fontos szövegek fordításában az az igyekezet, amely az Egyházhhoz való hűség elmélyítését tűzi ki célul. Ebből is látni, hogy Krisztus Egyháza mindig élő Egyház. Olyan Egyház, amely

„vándorol”, és igyekeznek minél jobban felkészülni a Jegyesével – Krisztussal való találkozásra (vö. Jel. 21,2).

Kérünk benneteket, mindnyájan kapcsolódjunk be a Jézus Krisztushoz való „hűség építésének” folyamatába. Erre jó feltételeink vannak. Emlékezzünk arra, hogy egész életünk „előkészület” az Istennel való találkozásra. Hasonlóan, ahogyan az Úr oltárán átváltozik a kenyér és a bor Krisztus testére és vérére, változzon át szívünk és elménk is, hogy Isten és emberek előtt szebb és kedvesebb legyen. Az adventi időszakot és egész életünket Istenhez való hűségben éljük át. Reményünk szerint meghallhatjuk majd az Úr szavát: „Jól van, hűséges, derék szolga. Minthogy a kevésben hű voltál, sokat bízok rád. Menj be urad örömébe” (vö. Mt 25,21).

Kedves testvéreink, ennek szellemében kívánunk nektek áldott adventi időszakot, békés, kegyelmekben gazdag karácsonyt, és kitartást az Urunkkal, Jézus Krisztussal való találkozás előkészítésre, aki meghozta nekünk az üdvösséget.

Áldásukat adják rátok Szlovákia püspökei

Kérjük felolvasni szentbeszéd helyett 2021. november 28-án, advent 1. vasárnapján.